

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นลำดับดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก่อนสร้างข้อสอบ ผู้วิจัยศึกษาจากหนังสือ เอกสาร ตลอดจนสัมภาษณ์เรื่อง
 ปรึศนาจากชาวพื้นเมือง แลวนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ตามวิธีของ อาร์ เซอร์ เทเลอร์
 ถึงที่ผู้วิจัยได้กล่าวอย่างละเอียดในบทที่ 2 แล้ว

ผู้วิจัยสร้างข้อสอบปรึศนา ด้วยวิธีสุ่มปรึศนาที่พื้นเมืองของแต่ละภาค โดย
 ยึดถือปรึศนาของภาคอีสานเป็นหลักในการสุ่ม เนื่องจากปรึศนาของภาคอีสานมีจำนวน
 จำกัด ส่วนข้อสอบที่ใช้เป็นแบบปรึศนัย ประกอบด้วย ส่วนที่ให้เติมคำตอบและส่วนที่ให้
 เลือกตอบ จำนวน 180 ข้อ

2. เกณฑ์ในการสร้างข้อสอบ

ผู้วิจัยสุ่มปรึศนาพื้นเมืองของแต่ละภาค จำนวนภาคละ 45 ข้อ โดยสุ่มกระจาย
 ตามหมวดหมู่ของปรึศนาในจำนวนที่เกือบจะเท่า ๆ กันด้วย

3. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลชายหญิงประจำ
 จังหวัดของทั้ง 4 ภาค ภาคละ 200 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 100 คน รวม 800 คน
 การเลือกตัวอย่างประชากรได้กำหนดเขตของโรงเรียนเป็น 4 ภาคใหญ่ ๆ คือ เขต
 ภาคกลาง เขตภาคเหนือ เขตภาคอีสาน และเขตภาคใต้ แล้วดำเนินการสุ่มโรงเรียน
 โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ความสะดวก ตลอดจนความร่วมมือของโรงเรียนที่เป็นตัว
 อย่างประชากร เป็นประการสำคัญ ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงสุ่มโรงเรียนจากภาคละ 2 จังหวัด

จังหวัดละ 2 โรง เป็นโรงเรียนชายประจำจังหวัด 1 โรง โรงเรียนสตรีประจำจังหวัด 1 โรง โรงเรียนที่ได้เลือกเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 16 โรง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดสุทธิวราราม	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม	จังหวัดนนทบุรี
4. โรงเรียนสตรีนนทบุรี	จังหวัดนนทบุรี
5. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	จังหวัดเชียงใหม่
6. โรงเรียนสตรีวิไลนิตยพำพิ	จังหวัดเชียงใหม่
7. โรงเรียนจักรคำคณาทร	จังหวัดลำพูน
8. โรงเรียนสวนบุญโณภูมิ	จังหวัดลำพูน
9. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน	จังหวัดขอนแก่น
10. โรงเรียนกัลยาณวัตร	จังหวัดขอนแก่น
11. โรงเรียนรอยเอ็ดวิทยาลัย	จังหวัดร้อยเอ็ด
12. โรงเรียนสตรีศึกษา	จังหวัดร้อยเอ็ด
13. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง	จังหวัดยะลา
14. โรงเรียนสตรียะลา	จังหวัดยะลา
15. โรงเรียนพัทลุง	จังหวัดพัทลุง
16. โรงเรียนสตรีพัทลุง	จังหวัดพัทลุง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การติดต่อขอความร่วมมือทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือทำการวิจัยจากโรงเรียนควยจดหมายขอความร่วมมือจากกองการมัธยม กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และขอความช่วยเหลือจากครูในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ให้คอยติดตามผลแบบทดสอบ พร้อมทั้งได้อธิบายวิธีการทดสอบอย่างละเอียดแก่ครูในโรงเรียนควยจดหมายที่แนบไปในข้อสอบควย

4.2 การส่งข้อสอบและการรวบรวมข้อสอบ ผู้วิจัยได้เริ่มส่งข้อสอบตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2516 ได้เก็บแบบทดสอบครบตามจำนวนที่ได้ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2516 จำนวนแบบทดสอบที่ส่งไป โรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 1,000 ชุด ได้คืนมาเกือบทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อสอบ

5.1 นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนแต่ละข้อ ข้อถูกให้ 1 คะแนน ข้อผิดให้ 1 คะแนน ข้อสอบมีทั้งหมด 180 ข้อ ดังนั้นคะแนนเต็มจึงเป็น 180 คะแนน

5.2 นำกระดาษคำตอบมารวบรวมคะแนนปรึศนาแต่ละข้อที่นักเรียนตอบถูก เพราะทราบคำตอบมาก่อน หรือตอบถูกเพราะไม่เคยทราบคำตอบมาก่อน โดยเลือกตอบเพียงอย่างเดียว ในแต่ละข้อ ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน

5.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 5.2 มาจำแนกเป็นภาค และ เพศ นำมาเปรียบเทียบ คะแนนระหว่างปรึศนาที่ตอบถูกโดยไม่เคยทราบคำตอบมาก่อน กับปรึศนาที่ตอบถูกโดยทราบคำตอบมาก่อน ด้วยวิธีหาค่าร้อยละของปรึศนาแต่ละข้อ

5.4 นำคะแนนที่รวบรวมได้ทั้งหมดจากข้อ 5.1 มาจำแนกเป็นภาคและเพศ นำมาเปรียบเทียบระหว่าง ภาค เพศ และ ภาคกับเพศ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบสองทางดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ตัวอย่างสรุปผลวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง¹

Summary Table of Factorial Designs (Two Tactors)

แหล่งของความแปรปรวน Source of Variation	d.f.	Sum of Square (SS)	ความแปรปรวน (Mean Square)
Columns (c) :	c-1 5-1=4	$SS_c = \sum_{j=1}^c T_{.j}^2 / n_{.j} - T^2 / N$	$MS_c = SS_c / (c-1)$
Rows (r) :	r-1 =2-1=1	$SS_r = \sum_{i=1}^r T_i^2 / n_i - T^2 / N$	$MS_r = SS_r / (r-1)$
Cells (Among Cells)	(rc-1)	$SS_{\text{cells}} = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c T_{ij}^2 / N_{ij} - T^2 / N$	
Row x Columns (rc)	(r-1) (c-1)	$SS_{rc} = SS_{\text{Cells}} - SS_r - SS_c$	$MS_{rc} = SS_{rc} / (c-1)(r-1)$
Within Cells (w)	N-rc	$SS_w = SS_t - SS_{\text{Cells}}$	$MS_w = SS_w / (N - rc)$
Total	N-1	$SS_t = \sum_{j=1}^c \sum_{i=1}^r n_{ij} x^2 - T^2 / N$	

SS = ผลบวกกำลังสอง (Sum of square) ของผลต่างระหว่างมัธยัมเลขชนิดิตและคะแนน
แต่ละจำนวน

MS = ความแปรปรวน (Mean Square)

N = คือจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

¹E.F.Lindquist, Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education (Boston:Houghton Mifflin Company, 1956), p.212.

$$T_{ij} = \frac{n_{ij}}{\Sigma X} \quad \text{คะแนนรวมในแต่ละเซลล์}$$

$$T_{i.} = \frac{n_{.i}}{\Sigma X} \quad \text{คะแนนรวมในแต่ละแถว}$$

$$T_{.j} = \frac{n_{.j}}{\Sigma X} \quad \text{คะแนนรวมในแต่ละสัณภูมิ}$$

$$n_{ij} = \quad \text{คือจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเซลล์}$$

$$n_{ni} = \sum_{j=1}^c n_{ij} \quad \text{คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแถว}$$

$$n_{.j} = \sum_{i=1}^r n_{ij} \quad \text{คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสัณภูมิ}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย